

181	A152	E1	POP	H	
182	A153	CA63A1	JZ	DONE	indien 0 dan einde
183	A156	D1	POP	D	
184	A157	1C	INR	E	adresteller+1
185	A158	7B	MOV	A,E	laatste adres van blok?
186	A159	FE00	CPI	0	
187	A15B	C23AA1	JNZ	NXTBY	volgende byte
188	A15E	D1	POP	D	
189	A15F	1C	INR	E	blokkenteller +1
190	A160	C333A1	JMP	NXTBLC	volgende blok
191	A163	115022	DONE	LXI	D,:2250
192	A166	CDC8D8	CALL	RICOUT	deselekteren EPROM
193	A169	21BFA2	LXI	H,MES11	pointer message 11
194	A16C	CD2FED	CALL	:ED2F	printen message 11
195	A16F	CD83A0	CALL	READ	verifiëren EPROM in-
196	A172	2ACBA2	LHLD	LENGTE	houd byte per byte
197	A175	EB	XCHG		
198	A176	2ACBA2	LHLD	SRCBUF	
199	A179	0100A3	LXI	B,BUFFER	
200	A17C	0A	NXTVER	LDAX	B
201	A17D	BE	CMP	M	
202	A17E	C298A1	JNZ	ERR	
203	A181	23	INX	H	
204	A182	03	INX	B	
205	A183	1B	DCX	D	
206	A184	7B	MOV	A,E	
207	A185	B2	ORA	D	
208	A186	C27CA1	JNZ	NXTVER	
209	A189	115022	LXI	D,:2250	
210	A18C	CDC8D8	CALL	RICOUT	
211	A18F	217BA2	LXI	H,MES6	
212	A192	CDC3A1	CALL	PNT*	
213	A195	C361A0	JMP	PROMPT	
214	A198	E5	ERR	PUSH	H
215	A199	219BA2	LXI	H,MES9	pointer message 9
216	A19C	CD3AED	CALL	:ED3A	
217	A19F	CD2FED	CALL	:ED2F	printen message 9
218	A1A2	E1	POP	H	
219	A1A3	CD18ED	CALL	:ED18	printen adres
220	A1A6	C361A0	JMP	PROMPT	
221			*		
222			* bevelentabel		
223			*		
224	A1A9	00	CMDTAB	DATA	00
225	A1AA	50		DATA	'P'
226	A1AB	EFA0		DBL	PGMCMD
227	A1AD	52		DATA	'R'
228	A1AE	7DA0		DBL	RDCMD
229	A1B0	54		DATA	'T'
230	A1B1	BAA0		DBL	TSTCMD
231	A1B3	55		DATA	'U'
232	A1B4	42EA		DBL	:EA42
233	A1B6	FF		DATA	:FF
234	A1B7	CD3AED	ERROR	CALL	:ED3A
235	A1BA	0E3F		MVI	C,'?'
236	A1BC	2A5B00		LHLD	:5B
237	A1BF	F9		SPHL	
238	A1C0	C361A0		JMP	PROMPT
239	A1C3	CD3AED	PNT*	CALL	:ED3A
240	A1C6	CD2FED		CALL	:ED2F
241	A1C9	CD3AED		CALL	:ED3A
242	A1CC	C9		RET	
243	A1CD	3ACDA2	IMPULS	LDA	ROMTYP

programmeerimp 2716

```

244 A1D0 FE10          CPI    16
245 A1D2 C2E5A1        JNZ   IMP2
246 A1D5 110923        LXI   D, :2309
247 A1D8 CDC8D8        CALL  RICOUT
248 A1DB CDF5A1        CALL  DELAY
249 A1DE 110823        LXI   D, :2308
250 A1E1 CDC8D8        CALL  RICOUT
251 A1E4 C9            RET
252 A1E5 110823        IMP2  LXI   D, :2308    programmeerimp 2732
253 A1E8 CDC8D8        CALL  RICOUT
254 A1EB CDF5A1        CALL  DELAY
255 A1EE 110923        LXI   D, :2309
256 A1F1 CDC8D8        CALL  RICOUT
257 A1F4 C9            RET
258 A1F5 E5            DELAY PUSH  H          lengte impuls
259 A1F6 217008        LXI   H, :0870
260 A1F9 2B            LUS   DCX   H
261 A1FA 7D            MOV   A, L
262 A1FB B4            ORA   H
263 A1FC C2F9A1        JNZ   LUS
264 A1FF E1            POP   H
265 A200 C9            RET
266 A201 0C            MES1  DATA  :0C
267 A202 50524F        ASC   'PROM PROGRAMMER'
268 A211 00            DATA 00
269 A212 574849        MES2  ASC   'WHICH TYPE OF EPROM'
270 A225 0D            DATA :0D
271 A226 282020        ASC   '( 2716=2 2732=4 )'
272 A23A 00            DATA 00
273 A23B 494E53        MES3  ASC   'INSERT EPROM AND TYPE SPACE'
274 A256 00            DATA 00
275 A257 455052        MES4  ASC   'EPROM NOT EMPTY'
276 A266 00            DATA 00
277 A267 4E4F20        MES5  ASC   'NO MATCH AT ADDRESS'
278 A27A 00            DATA 00
279 A27B 4E4F20        MES6  ASC   'NO ERRORS'
280 A284 00            DATA 00
281 A285 524541        MES7  ASC   'READY FOR PROGRAMMING'
282 A29A 00            DATA 00
283 A29B 202020        MES9  ASC   ' ERROR AT ADDRESS '
284 A2B0 00            DATA 00
285 A2B1 50524F        MES10 ASC   'PROGRAMMING '
286 A2BE 00            DATA 00
287 A2BF 444F4E45      MES11 ASC   'DONE'
288 A2C3 00            DATA 00
289 A2C4                BUFLN RES   2
290 A2C6                LENGTH RES  2
291 A2C8                SRCBUF RES  2
292 A2CA                NMBLK  RES  1
293 A2CB                LENGTE RES  2
294 A2CD                ROMTYP RES  1
295 A2CE                CONST  RES  1
296                    ORG    :A300
297 A300                BUFFER RES  :1000,00
298 B300                END

```

```

*****
* S Y M B O L   T A B L E *
*****

```

```

AIN      2390   AOUT   2380   BUFFER  A300   BUFLN   A2C4
CMD      A06F   CMDTAB A1A9   CONST   A2CE   DELAY   A1F5
DONE     A163   EPR16  A123   EPR32  A128   ERR     A198

```

ERROR A1B7	ERRTYP A03F	GETCMD A069	GO A12A
IMP2 A1E5	IMPULS A1CD	INIT A000	INSERT A053
LENGTE A2CB	LENGTH A2C6	LUS A1F9	MES1 A201
MES10 A2B1	MES11 A2BF	MES2 A212	MES3 A23B
MES4 A257	MES5 A267	MES6 A27B	MES7 A285
MES9 A29B	MONIT EA42	NEMP A0E2	NEXT A09C
NMBLK A2CA	NXTBLC A133	NXTBLK A095	NXTBY A13A
NXTTST A0CB	NXTVER A17C	PGMCMD A0EF	PNT\$ A1C3
PROMPT A061	RDCMD A07D	READ A083	RICIN DBE0
RICOUT D8CB	ROMTYP A2CD	SELCRD A047	SRCBUF A2CB
TEST A0C0	TSTCMD A0BA	TYPE A00C	TYPE16 A02E
TYPE32 A01D	WAITSP A059		

EPROM programmeerapparaat voor 2716 en 2732

Het programmeerapparaat kan gemonteerd worden op het WIRE-WRAP veld van een universele PC DCE BUS INTERFACEKAART, en kan dus parallel met een snelle cassette en alle eventuele verdere DCE kaarten gebruikt worden. Er kunnen zowel 2K als 4K EPROMS gebruikt worden. Het programma herkent een aantal bevelen, die gegeven worden door het intikken van een karakter, al dan niet gevolgd door het aangeven van een of meerdere adressen.

Na het starten van het programma meldt het systeem zich met PROM PROGRAMMER.

WHICH TYPE OF EPROM

(2716=2 2732=4).

Na het intikken van 2 of 4 alnaargelang men met een 2716 of 2732 wenst te werken, meldt het programma zich terug met INSERT EPROM AND TYPE SPACE

Nu kan u zonder gevaar de EPROM in de programmeersokkel steken (groene LED brandt) en daarna een SPACE intikken.

Het systeem meldt zich met de prompt en wacht nu op het intikken van een bevel.

Het is normaal dat men eerst wenst te testen of de EPROM leeg is of behoorlijk gewist is. Dit kan gebeuren door het ingeven van het bevel (T).

Het programma leest (gele LED brandt) de ganse EPROM en verifieert of inderdaad in elke geheugenplaats FF staat. Is zulks het geval dan komt de melding

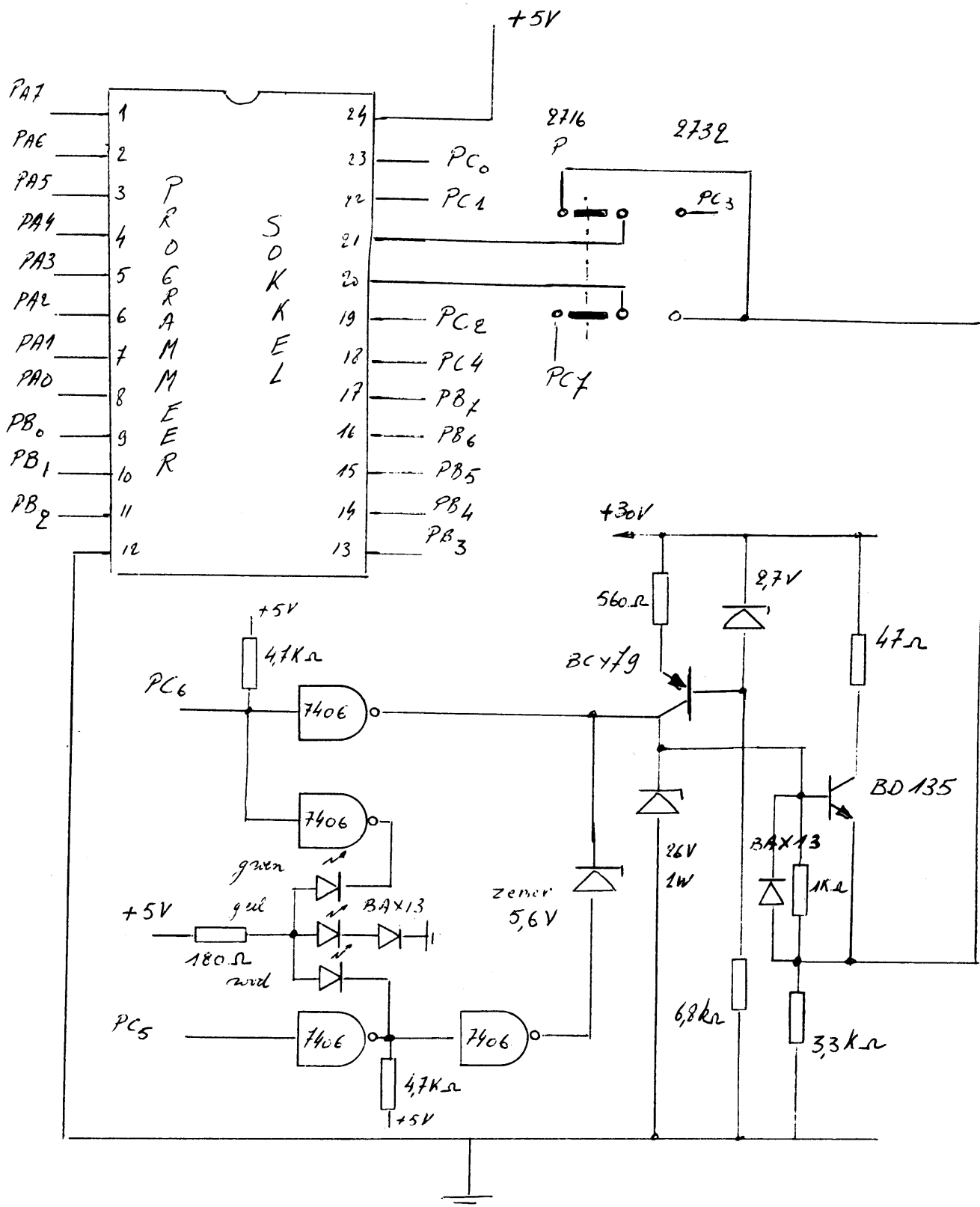
READY FOR PROGRAMMING

In het tegenovergestelde geval komt de melding

EPROM NOT EMPTY

Wenst men nu over te gaan tot de programmering van de EPROM dan kan dit gebeuren met het bevel (P). Dit bevel dient, om volledig te zijn, gevolgd te worden door drie hexadecimale ad-

SCHEMA EPRM PRO GRAMMER

$PA_0 \div PA_7$, $PB_0 \div PB_7$, $PC_0 \div PC_7$ zijn de overeenkomstige klemmen van de 8255 op de DCE interfacekaart.

program identification

title : MAZE GAME
author : M. DIERCKX
purpose : try to move the object through the maze
comment :

```
1  MODE 0
2  REM M.DIERCKX
3  REM IMP INT
10  REM het maken van een doolhof
20  MODE 2:COLORG 0 8 8 0
80  FOR I=0 TO XMAX STEP 10:DRAW I,0 I,YMAX 21:NEXT
90  FOR I=0 TO YMAX STEP 10:DRAW 0,I XMAX,I 21:NEXT
130  EIND=RND(30)+60
135  X1=0:Y1=0
140  FOR I=1 TO EIND
150  IF INT(RND(2))=0 THEN FLAG=1:X=RND(XMAX):DRAW X1,Y1 X,Y1 0:X1=X
160  IF FLAG=0 THEN Y=RND(YMAX):DRAW X1,Y1 X1,Y 0:Y1=Y
165  FLAG=0
170  NEXT I
175  DRAW X1,Y1 X1,YMAX 0
176  DRAW X1,YMAX XMAX,YMAX 0
180  COLORG 0 8 12 14
190  X=0:Y=0
191  DOT X,Y 0
192  X2=RND(XMAX):Y2=RND(YMAX):IF SCRNX(X2,Y2)=0 THEN DOT X2,Y2 14
195  IF X=XMAX AND Y=YMAX GOTO 200
196  ON RND(4)+1 GOTO 220,240,260
200  X1=X+1:IF X1>XMAX GOTO 195
210  IF SCRNX(X1,Y)=0 THEN DOT X1,Y 12:GOSUB 1000:DOT X,Y 0:X=X1:GOTO 200
215  GOTO 195
220  Y1=Y+1:IF Y1>YMAX GOTO 195
230  IF SCRNX(X,Y1)=0 THEN DOT X,Y1 12:GOSUB 1000:DOT X,Y 0:Y=Y1:GOTO 220
235  GOTO 195
240  X1=X-1:IF X1<0 GOTO 195
250  IF SCRNX(X1,Y)=0 THEN DOT X1,Y 12:GOSUB 1000:DOT X,Y 0:X=X1:GOTO 240
255  GOTO 195
260  Y1=Y-1:IF Y1<0 GOTO 195
270  IF SCRNX(X,Y1)=0 THEN DOT X,Y1 12:GOSUB 1000:DOT X,Y 0:Y=Y1:GOTO 260
280  GOTO 195
1000  WAIT TIME 2:SEC=SEC+1:Q=GETC:IF Q=0 THEN RETURN
1010  IF Q=19 THEN X2I=X2+1:IF X2I<=XMAX THEN IF SCRNX(X2I,Y2)=0 THEN DOT X2I,Y2
14:DOT X2,Y2 0:X2=X2I:RETURN
1020  IF Q=18 THEN X2I=X2-1:IF X2I>=0 THEN IF SCRNX(X2I,Y2)=0 THEN DOT X2I,Y2 14:
DOT X2,Y2 0:X2=X2I:RETURN
1030  IF Q=16 THEN Y2I=Y2+1:IF Y2I<=YMAX THEN IF SCRNX(X2,Y2I)=0 THEN DOT X2,Y2I
14:DOT X2,Y2 0:Y2=Y2I:RETURN
1040  IF Q=17 THEN Y2I=Y2-1:IF Y2I>=0 THEN IF SCRNX(X2,Y2I)=0 THEN DOT X2,Y2I 14:
DOT X2,Y2 0:Y2=Y2I:RETURN
1050  RETURN
2000  MODE 0
2010  CURSOR 10,10:PRINT " u hebt er ";SEC/70;" seconden over gedaan"
2020  Q=GETC:IF Q=0 GOTO 2020
2030  GOTO 10
```

VIDEO RAM TABLE

PAGE 01

```
001 *****
002 *
003 *           Video RAM table generator           *
004 *
005 *           by Salvatore PENNISI                *
006 * Via Mario Borsa 63 - 00159 ROMA (ITALY) *
007 *****
008 *
009 *   This program generates a table with       *
010 * the addresses of the lines of the video *
011 * RAM in any MODE.                          *
012 *   It is particularly useful when the      *
013 * speed is very important (games,          *
014 * graphics,...).                            *
015 *   In fact, having the y-coordinate,       *
016 * it is possible to know the address of    *
017 * line without time consuming              *
018 * calculations.                             *
019 *
020 *****
021 *
022 *           How to use this program           *
023 * 1) Load this program                      *
024 *   UT                                       *
025 *   R                                       *
026 *   Z3                                      *
027 *   G300                                     *
028 * 2) Write in HEX the start address of     *
029 * video RAM table to merge after           *
030 * in your ASSEMBLER program                *
031 * 3) Select the MODE                       *
032 * OK. The table is created, save it        *
033 * on tape by the W command                 *
034 *****
035 * N.B. For example the video RAM table     *
036 * in MODE 5 (512 bytes) is :                *
037 * Start address                            *
038 * 6649 66A3 66FD 6757 ... BF95 BFEF *
039 *****
040 * INDIRIZZI ROM
041 *
042 RSTART EQU :C80C
043 USTART EQU :E009
044 GETFRC EQU :D6BE INPUT DA TASTIERA
045 PMSG EQU :DAD4 PRINT DI UN MESSAGGIO
046 OUTC EQU :DD60 OUTPUT DI UN CARATTERE
047 ALFNUM EQU :DE09 CONTROLLO 0-9 A-Z
048 MODE0 EQU :FF
049 *
050 * COSTANTI MODE 0
051 *
052 INCR0 EQU :86
053 VB0 EQU :B35F :B3E5--:86
054 COUNT0 EQU :18
055 *
056 * COSTANTI MODE 1/2
057 *
058 INCR1 EQU :18
059 VB1 EQU :B9D7 :B9EF--:18
060 COUNT1 EQU :41
061 *
```

PAGE 02

```

063      *
064      INCR3 EQU :2E
065      VB3 EQU :A893 :ABC1-:2E
066      COUNT3 EQU :82
067      *
068      * COSTANTI MODE 5/6
069      *
070      INCR5 EQU :5A
071      VB5 EQU :65EF :6649-:5A
072      COUNT5 EQU :FF CONTATORE RIGHE
073      *
074      * COSTANTI ASCII
075      *
076      FF EQU :0C FORMFEED
077      CR EQU :0D CARRIAGE RETURN
078      DELC EQU :08 DEL CHAR
079      CAR0 EQU :30 ZERO
080      CAR1 EQU :31 UNO
081      CAR3 EQU :33 TRE
082      CAR5 EQU :35 CINQUE
083      *
084      CAR6 EQU :47 G
085      *
086      ORG :300
087      *
088      * IMPOSTA MODE 0
089      *
090 0300 3EFF START MVI A,MODE0
091 0302 EF RST 5
092 0303 18 DATA :18
093      *
094      * PRINT CHR$(12)
095      *
096 0304 217C04 LXI H,CHR12$
097 0307 CDD4DA CALL FMSG
098      *
099      * PRINT MESS0
100      *
101 030A 217E04 LXI H,MESS0
102 030D CDD4DA CALL FMSG
103      *
104      * PRINT MESS1
105      *
106 0310 21A104 ME1 LXI H,MESS1
107 0313 CDD4DA CALL FMSG
108 0316 CDBED6 GETC CALL GETFRC
109 0319 CA1603 JZ GETC
110 031C FE08 CPI DELC
111 031E CA1003 JZ ME1
112 0321 CD09DE CALL ALFNUM
113 0324 D21003 JNC ME1
114 0327 FE47 CPI CARG
115 0329 DA2F03 JC OK
116 032C C31003 JMP ME1
117 032F CD60DD OK CALL OUTC
118 0332 323805 STA IND
119 0335 CDBED6 GETC1 CALL GETFRC
120 0338 CA3503 JZ GETC1
121 033B FE08 CPI DELC
122 033D CA1003 JZ ME1
123 0340 CD09DE CALL ALFNUM

```

124 0343 D21003 JNC ME1

PAGE 03

125 0346 FE47 CPI CARG
126 0348 DA4E03 JC OK1
127 034B C31003 JMP ME1
128 034E CD60DD OK1 CALL OUTC
129 0351 323905 STA IND+1
130 0354 CDBED6 GETC2 CALL GETFRC
131 0357 CA5403 JZ GETC2
132 035A FE08 CPI DELC
133 035C CA1003 JZ ME1
134 035F CD09DE CALL ALFNUM
135 0362 D21003 JNC ME1
136 0365 FE47 CPI CARG
137 0367 DA6D03 JC OK2
138 036A C31003 JMP ME1
139 036D CD60DD OK2 CALL OUTC
140 0370 323A05 STA IND+2
141 0373 CDBED6 GETC3 CALL GETFRC
142 0376 CA7303 JZ GETC3
143 0379 FE08 CPI DELC
144 037B CA1003 JZ ME1
145 037E CD09DE CALL ALFNUM
146 0381 D21003 JNC ME1
147 0384 FE47 CPI CARG
148 0386 DABD03 JC OK3
149 0389 C31003 JMP ME1
150 038C CD60DD OK3 CALL OUTC
151 038F 323B05 STA IND+3

152 *
153 * TEST CARRIAGE RETURN
154 *

155 0392 CDBED6 CRETUR CALL GETFRC
156 0395 CA9203 JZ CRETUR
157 0398 FE08 CPI DELC
158 039A CA1003 JZ ME1
159 039D FE0D CPI CR
160 039F CAA503 JZ CONV
161 03A2 C39203 JMP CRETUR

162 *
163 * CONVERSIONE IND DA ASCII IN HEX
164 *
165 * PRIMO E SECONDO BYE
166 *

167 03A5 213805 CONV LXI H, IND
168 03A8 7E MOV A, M
169 03A9 FE40 CPI :40
170 03AB DAB003 JC ASCZ
171 03AE D607 SUI :07
172 03B0 D630 ASCZ SUI CAR0
173 03B2 07 RLC
174 03B3 07 RLC
175 03B4 07 RLC
176 03B5 07 RLC
177 03B6 47 MOV B, A
178 03B7 23 INX H
179 03B8 7E MOV A, M
180 03B9 FE40 CPI :40
181 03BB DAC003 JC ASCZ1
182 03BE D607 SUI :07
183 03C0 D630 ASCZ1 SUI CAR0
184 03C2 80 ADD B
185 03C3 323D05 STA INDH+1

PAGE 04

```

187 * TERZO E QUARTO BYTE
188 *
189 03C6 23          INX   H
190 03C7 7E          MOV   A,M
191 03C8 FE40        CPI   :40
192 03CA DACF03      JC    ASCZ2
193 03CD D607        SUI   :07
194 03CF D630        ASCZ2 SUI   CAR0
195 03D1 07          RLC
196 03D2 07          RLC
197 03D3 07          RLC
198 03D4 07          RLC
199 03D5 47          MOV   B,A
200 03D6 23          INX   H
201 03D7 7E          MOV   A,M
202 03D8 FE40        CPI   :40
203 03DA DADF03      JC    ASCZ3
204 03DD D607        SUI   :07
205 03DF D630        ASCZ3 SUI   CAR0
206 03E1 80          ADD   B
207 03E2 323C05      STA   INDH
208 *
209 * CONTROLLO INDH MAGGIORE #055F
210 *
211 03E5 3A3D05      LDA   INDH+1
212 03E8 FE05        CPI   :05
213 03EA DA1003      JC    ME1
214 03ED C2F803      JNZ   ME2
215 03F0 3A3C05      LDA   INDH
216 03F3 FE5F        CPI   :5F
217 03F5 DA1003      JC    ME1
218 *
219 * SCELTA MODE
220 *
221 03F8 21E304      ME2   LXI   H,MESS2
222 03FB CDD4DA      CALL  PMSG
223 03FE CDBED6      GETC4 CALL  GETFRC
224 0401 CAFE03      JZ    GETC4
225 0404 FE08        CPI   DELC
226 0406 CAF803      JZ    ME2
227 0409 FE30        CPI   CAR0
228 040B CA2004      JZ    M0
229 040E FE31        CPI   CAR1
230 0410 CA2D04      JZ    M1
231 0413 FE33        CPI   CAR3
232 0415 CA3A04      JZ    M3
233 0418 FE35        CPI   CAR5
234 041A CA4704      JZ    M5
235 041D C3FE03      JMP   GETC4
236 *
237 * INIZIALIZZA MODE 0
238 *
239 0420 CD60DD      M0    CALL  OUTC
240 0423 1618        MVI   D,COUNT0
241 0425 1E86        MVI   E,INCR0
242 0427 015FB3      LXI   B,VB0
243 042A C35404      JMP   INIZIO
244 *
245 * INIZIALIZZA MODE 1/2
246 *
247 042D CD60DD      M1    CALL  OUTC

```

248 0430 1641

MVI D,COUNT1

PAGE 05

249 0432 1E18

MVI E,INCR1

250 0434 01D7B9

LXI B,VB1

251 0437 C35404

JMP INIZIO

252

*

253

* INIZIALIZZA MODE 3/4

254

*

255

*

256 043A CD60DD

M3 CALL OUTC

257 043D 1682

MVI D,COUNT3

258 043F 1E2E

MVI E,INCR3

259 0441 0193A8

LXI B,VB3

260 0444 C35404

JMP INIZIO

261

* INIZIALIZZA MODE 5/6

262

*

263 0447 CD60DD

M5 CALL OUTC

264 044A 16FF

MVI D,COUNT5

265 044C 1E5A

MVI E,INCR5

266 044E 01EF65

LXI B,VB5

267 0451 C35404

JMP INIZIO

268

*

269

* CREAZIONE TABELLA IND. VIDEO

270

*

271 0454 2A3C05

INIZIO LHLD INDH

272

*

273 0457 79

LOOP MOV A,C

274 0458 83

ADD E

275 0459 4F

MOV C,A

276 045A 78

MOV A,B

277 045B CE00

ACI :00

278 045D 47

MOV B,A

279 045E 70

MOV M,B

280 045F 23

INX H

281 0460 71

MOV M,C

282 0461 23

INX H

283 0462 15

DCR D

284 0463 C25704

JNZ LOOP

285

*

286

* CALCOLO FUORI LOOP

287

*

288 0466 79

MOV A,C

289 0467 83

ADD E

290 0468 4F

MOV C,A

291 0469 78

MOV A,B

292 046A CE00

ACI :00

293 046C 47

MOV B,A

294 046D 70

MOV M,B

295 046E 23

INX H

296 046F 71

MOV M,C

297

*

298

* PRINT FINE

299

*

300 0470 212B05

FINE LXI H,ENDMES

301 0473 CDD4DA

CALL PMSG

302 0476 3100F9

LXI SP,:F900

303 0479 C309E0

JMP USTART

304

*

305

* MESSAGGIO CHR\$(12)

306

*

307 047C 0C

CHR12# DATA FF

308 047D 00

DATA 0

309

*

PAGE 06

```

311          *
312 047E 0D0D MESS0 DATA CR,CR
313 0480 202020 ASC ' Video RAM table generator'
314 049F 0D DATA CR
315 04A0 00 DATA 0
316 04A1 0D0D MESS1 DATA CR,CR
317 04A3 537461 ASC 'Start address of table'
318 04BA 20696E ASC ' in HEX'
319 04C1 0D DATA CR
320 04C2 286164 ASC '(address greater than #055F) #'
321 04E2 00 DATA 0
322 04E3 0D0D MESS2 DATA CR,CR
323 04E5 30203D ASC '0 = MODE 0'
324 04EF 0D DATA CR
325 04F0 31203D ASC '1 = MODE 1/2'
326 04FC 0D DATA CR
327 04FD 33203D ASC '3 = MODE 3/4'
328 0509 0D DATA CR
329 050A 35203D ASC '5 = MODE 5/6'
330 0516 0D0D DATA CR,CR
331 0518 53656C ASC 'Select the MODE
332 052A 00 DATA 0
333 052B 0D0D ENDMES DATA CR,CR
334 052D 2A2A20 ASC '** DONE **'
335 0537 00 DATA 0
336          *
337          * CAMPI DI LAVORO
338          *
339 0538 IND RES 4,0
340 053C INDH RES 2,0
341 053E END

```

```

*****
* S Y M B O L   T A B L E *
*****

```

ALFNUM	DE09	ASCZ	03B0	ASCZ1	03C0	ASCZ2	03CF
ASCZ3	03DF	CAR0	0030	CAR1	0031	CAR3	0033
CAR5	0035	CARG	0047	CHR12#	047C	CONV	03A5
COUNT0	0018	COUNT1	0041	COUNT3	0082	COUNT5	00FF
CR	000D	CRETUR	0392	DELC	0008	ENDMES	052B
FF	000C	FINE	0470	GETC	0316	GETC1	0335
GETC2	0354	GETC3	0373	GETC4	03FE	GETFRC	D6BE
INCR0	0086	INCR1	0018	INCR3	002E	INCR5	005A
IND	0538	INDH	053C	INIZIO	0454	LOOP	0457
M0	0420	M1	042D	M3	043A	M5	0447
ME1	0310	ME2	03F8	MESS0	047E	MESS1	04A1
MESS2	04E3	MODE0	00FF	OK	032F	OK1	034E
OK2	036D	OK3	038C	OUTC	DD60	PMSG	DAD4
RSTART	C80C	START	0300	USTART	E009	VB0	B35F
VB1	B9D7	VB3	A893	VB5	65EF		

NEW CHARS ON GP100

PAGE 01 MODERNISED CHARS FOR SEIKOSHA GP100

```

002          *
003          ORG      :2EC
004          PPICMD  EQU      :FE03
005          PPIP~A  EQU      :FE00
006          PPIP~B  EQU      :FE01
007          PPIP~C  EQU      :FE02
008 02EC 800000    CHRPS#  DATA  :00,0,0,0,0,0 < CHAR. DATA WORD
009 02F2 0D        LSTCHR  DATA  :D
010 02F3 00        ACTCHR  DATA  :0
011 02F4 0F        PRMODE  DATA  :F < ACTUAL PRINTER MODE
012 02F5 100000    PRPOS#  DATA  :10,0,0 < LEFT SPACE POSITION
013          *
014          ORG      :2FF
015 02FF 0E        LEFTSP  DATA  14      NUMBER OF SPACES LEFT-SIDE
016          *
017 0300 E5        INIT    PUSH   H      INIT PARALLEL PRINT-SERV
018 0301 F5        PUSH   PSW
019 0302 3EA0      MVI    A, :A0
020 0304 3203FE    STA    PPICMD    DCE 8255 COMMAND MODE 1
021 0307 3EFF      MVI    A, :FF      . Port A : DATA OUT
022 0309 3201FE    STA    PPIP~B    . Port B : DEV ADDR OUT
023 030C 21DD02    LXI    H, :02DD  . Port C : CONTROL I/O
024 030F 36C3      MVI    M, :C3
025 0311 23        INX    H
026 0312 3640      MVI    M, :40
027 0314 23        INX    H      ADJUST DOUTC
028 0315 3603      MVI    M, :03    SYSTEM JUMP #340
029          *
030 0317 3AFF02    LDA    LEFTSP    INIT INSERT LEFT-SPACE
031 031A 3D        DCR    A      NUMBER OF SPACES LEFT
032 031B 27        DAA                    DECIMAL ADJUST
033 031C 6F        MOV    L, A
034 031D E6F0      ANI    :F0
035 031F 0F        RRC
036 0320 0F        RRC
037 0321 0F        RRC
038 0322 0F        RRC
039 0323 C630      ADI    :30
040 0325 32F602    STA    PRPOS#+1  TENTHS IN ASCII
041 0328 7D        MOV    A, L
042 0329 E60F      ANI    :0F
043 032B C630      ADI    :30
044 032D 32F702    STA    PRPOS#+2  SINGLES IN ASCII
045 0330 F1        POP   PSW
046 0331 E1        POP   H
047 0332 C9        RET                    END OF INIT-ROUTINE
048          *
049          *
050          ENTRY : CHR IN ACCU
051          ORG      :340
052 0340 E5        START   PUSH   H      START OF DOUTC-PROCESSING
053 0341 05        PUSH   D
054 0342 C5        PUSH   B

```

```

055 0343 F5                    PUSH    PSW
056 0344 32F302                STA    ACTCHR
057 0347 3AF202                LDA    LSTCHR
058 034A FE0D                  CPI    :D
059 034C CAC803                JZ    CARRET
060 034F 3AF302                NOCRRT LDA    ACTCHR
061 0352 FE61                  CPI    'a'                TEST CHR IN RANGE
062 0354 DA9D03                JC    UPCASE
063 0357 FE7B                  CPI    :7B                'z'+1
064 0359 F29D03                JP    UPCASE
065 035C 3AF402                LDA    PRMODE
066 035F FE08                  CPI    :8
067 0361 C4FA03                CNZ    PRMD=F
068                            *
069 0364 3AF302                LDA    ACTCHR
070 0367 210004                LXI    H, TABLE
071 036A D661                  SUI    'a'                COMPUTE INDEX
072 036C 5F                    MOV    E, A                IN NEW CHR TABLE
073 036D 010500                LXI    B, :0005
074 0370 CA7803                NEXTCH JZ    INXSET
075 0373 09                    DAD    B
076 0374 1D                    DCR    E
077 0375 C37003                JMP    NEXTCH            EXIT : HL=TABLE-CHAR-POINTER
078 0378 11ED02                INXSET LXI    D, CHR#+1
079                            *
080 037B 7E                    NEXTBT MOV    A, M
081 037C C680                  ADI    :80
082 037E EB                    XCHG                    COPY TABLE-CHR# TO CHR#
083 037F 77                    MOV    M, A
084 0380 EB                    XCHG
085 0381 23                    INX    H
086 0382 13                    INX    D
087 0383 0D                    DCR    C
088 0384 C27B03                JNZ    NEXTBT
089                            *
090 0387 21EC02                LXI    H, CHR#
091 038A 0E06                  MVI    C, 6
092 038C CDBE03                CALL    PRPAP#
093                            *
094 038F 3AF302                RETURN LDA    ACTCHR
095 0392 CD8E03                CALL    PRSCRN
096 0395 32F202                STA    LSTCHR
097 0398 F1                    POP    PSW
098 0399 C1                    POP    B
099 039A D1                    POP    D
100 039B E1                    POP    H
101 039C C9                    RET                    END OF DOUTC-PROCESSING
102                            *
103                            *
104 039D 3AF402                UPCASE LDA    PRMODE
105 03A0 FE0F                  CPI    :F
106 03A2 C4EC03                CNZ    PRMD=8
107 03A5 3AF302                LDA    ACTCHR

```

PAGE 03 MODERNISED CHARS FOR SEIKOSHA GP100

108	03A8	CDB103	PRTUPC	CALL	PRPAPC	
109	03AB	C38F03		JMP	RETURN	
110			*			
111	03AE	EF	PRSCRN	RST	5	ENTRY : Accu = act char
112	03AF	03		DATA	3	
113	03B0	C9		RET		
114			*			
115	03B1	F5	PRPAPC	PUSH	PSW	ENTRY : Accu
116	03B2	3A02FE	WTACKP	LDA	PPIP~C	
117	03B5	A7		ANA	A	
118	03B6	F2B203		JP	WTACKP	
119	03B9	F1		POP	PSW	
120	03BA	3200FE		STA	PPIP~A	
121	03BD	C9		RET		EXIT : Accu
122			*			
123	03BE	7E	PRPAP#	MOV	A, M	ENTRY : HL=string ptr, C=nrbytes
124	03BF	CDB103		CALL	PRPAPC	
125	03C2	0D		DCR	C	
126	03C3	C8		RZ		
127	03C4	23		INX	H	
128	03C5	C3BE03		JMP	PRPAP#	
129			*			
130	03C8	3AF302	CARRET	LDA	ACTCHR	
131	03CB	FE0D		CPI	:D	
132	03CD	CA8803		JZ	PRTUPC	
133	03D0	3AFF02		LDA	LEFTSP	
134	03D3	A7		ANA	A	
135	03D4	CA4F03		JZ	NOCRRT	JUMP IF NO LEFTSPACE
136	03D7	FE01		CPI	:1	
137	03D9	CAE403		JZ	ONESPC	
138	03DC	21F502		LXI	H, PRPOS#	
139	03DF	0E03		MVI	C, 3	
140	03E1	CDBE03		CALL	PRPAP#	
141	03E4	3E20	ONESPC	MVI	A, :20	
142	03E6	CDB103		CALL	PRPAPC	
143	03E9	C34F03		JMP	NOCRRT	
144			*			
145	03EC	3E00	PRMD=8	MVI	A, :80	HAMMER-SPC AT LOW-UP TRANS.
146	03EE	CDB103		CALL	PRPAPC	
147	03F1	3E0F		MVI	A, :F	
148	03F3	32F402	SVPRMD	STA	PRMODE	
149	03F6	CDB103		CALL	PRPAPC	
150	03F9	C9		RET		
151			*			
152	03FA	3E08	PRMD=F	MVI	A, :8	
153	03FC	C3F303		JMP	SVPRMD	
154			*			
155						TABLE WITH NEW CHARACTER-SET
156						normal width, normal height
157						no descenders
158			*			
159				ORG	:400	
160	0400	205454	TABLE	DATA	:20, :54, :54, :54, :78 > a	

PAGE 04   MODERNISED CHARS FOR SEIKOSHA GP100

161 0405 7F4444	DATA	:7F, :44, :44, :44, :38	>	b
162 040A 384444	DATA	:38, :44, :44, :44, :44	>	c
163 040F 384444	DATA	:38, :44, :44, :44, :7F	>	d
164 0414 385454	DATA	:38, :54, :54, :54, :58	>	e
165 0419 00447E	DATA	:00, :44, :7E, :45, :01	>	f
166 041E 085454	DATA	:08, :54, :54, :54, :3C	>	g
167 0423 7F0404	DATA	:7F, :04, :04, :04, :78	>	h
168 0428 00447D	DATA	:00, :44, :7D, :40, :00	>	i
169 042D 404044	DATA	:40, :40, :44, :3D, :00	>	j
170 0432 7F1028	DATA	:7F, :10, :28, :44, :44	>	k
171 0437 00417F	DATA	:00, :41, :7F, :40, :00	>	l
172 043C 7C047C	DATA	:7C, :04, :7C, :04, :78	>	m
173 0441 7C0404	DATA	:7C, :04, :04, :04, :78	>	n
174 0446 384444	DATA	:38, :44, :44, :44, :38	>	o
175 044B 7C1414	DATA	:7C, :14, :14, :14, :08	>	p
176 0450 081414	DATA	:08, :14, :14, :14, :7C	>	q
177 0455 447C48	DATA	:44, :7C, :48, :04, :04	>	r
178 045A 485454	DATA	:48, :54, :54, :54, :24	>	s
179 045F 043F44	DATA	:04, :3F, :44, :40, :00	>	t
180 0464 3C4040	DATA	:3C, :40, :40, :40, :7C	>	u
181 0469 1C2040	DATA	:1C, :20, :40, :20, :1C	>	v
182 046E 3C4078	DATA	:3C, :40, :78, :40, :3C	>	w
183 0473 442810	DATA	:44, :28, :10, :28, :44	>	x
184 0478 0C5050	DATA	:0C, :50, :50, :50, :7C	>	y
185 047D 446454	DATA	:44, :64, :54, :4C, :44	>	z
186 0482 7F7F7F	DATA	:7F, :7F, :7F, :7F, :7F	>	res
187 0487	END			

*****
 * S Y M B O L   T A B L E *
 *****

ACTCHR 02F3	CARRET 03C8	CHRP# 02EC	INIT 0300
INXSET 0378	LEFTSP 02FF	LSTCHR 02F2	NEXTBT 037B
NEXTCH 0370	NOCRRT 034F	ONESPC 03E4	PPICMD FE03
PPIP~A FE00	PPIP~B FE01	PPIP~C FE02	PRMD=8 03EC
PRMD=F 03FA	PRMODE 02F4	PRPAP# 03BE	PRPAPC 03B1
PRPOS# 02F5	PRSCRN 03AE	PRTUPC 03A8	RETURN 038F
START 0340	SVPRMD 03F3	TABLE 0400	UPCASE 039D
WTACKP 03B2			

J#P.

02EC 80 00 00 00

02F0 00 00 00 00 0F 10 00 00

02FF 0E

0300 E5 F5 3E A0 32 03 FE 3E FF 32 01 FE 21 D0 02 36

0310 C3 23 36 40 23 36 03 3A FF 02 30 27 6F E6 F0 0F

0320 0F 0F 0F C6 30 32 F6 02 7D E6 0F C6 30 32 F7 02

0330 F1 E1 C9

0340 E5 D5 C5 F5 32 F3 02 3A F2 02 FE 0D CA C8 03 3A

0350 F3 02 FE 61 DA 9D 03 FE 7B F2 9D 03 3A F4 02 FE

0360 08 C4 FA 03 3A F3 02 21 00 04 D6 61 5F 01 05 00

0370 CA 78 03 09 1D C3 70 03 11 ED 02 7E C6 80 EB 77

0380 EB 23 13 0D C2 7B 03 21 EC 02 0E 06 CD BE 03 3A

0390 F3 02 CD AE 03 32 F2 02 F1 C1 D1 E1 C9 3A F4 02

03A0 FE 0F C4 EC 03 3A F3 02 CD B1 03 C3 8F 03 EF 03

03B0 C9 F5 3A 02 FE A7 F2 B2 03 F1 32 00 FE C9 7E

03BF CD

03C0 B1 03 0D C8 23 C3 BE 03 3A F3 02 FE 0D CA A8 03

03D0 3A FF 02 A7 CA 4F 03 FE 01 CA E4 03 21 F5 02 0E

03E0 03 CD BE 03 3E 20 CD B1 03 C3 4F 03 3E 80 CD B1

03F0 03 3E 0F 32 F4 02 CD B1 03 C9 3E 08 C3 F3 03

0400 20 54 54 54 78 7F 44 44 44 38 38 44 44 44 44 38

0410 44 44 44 7F 38 54 54 54 58 00 44 7E 45 01 08 54

0420 54 54 3C 7F 04 04 04 78 00 44 7D 40 00 40 40 44

0430 3D 00 7F 10 28 44 44 00 41 7F 40 00 7C 04 7C 04

0440 78 7C 04 04 04 78 38 44 44 44 38 7C 14 14 14 08

0450 08 14 14 14 7C 44 7C 48 04 04 48 54 54 54 24 04

0460 3F 44 40 00 3C 40 40 40 7C 1C 20 40 20 1C 3C 40

0470 78 40 3C 44 28 10 28 44 0C 50 50 50 7C

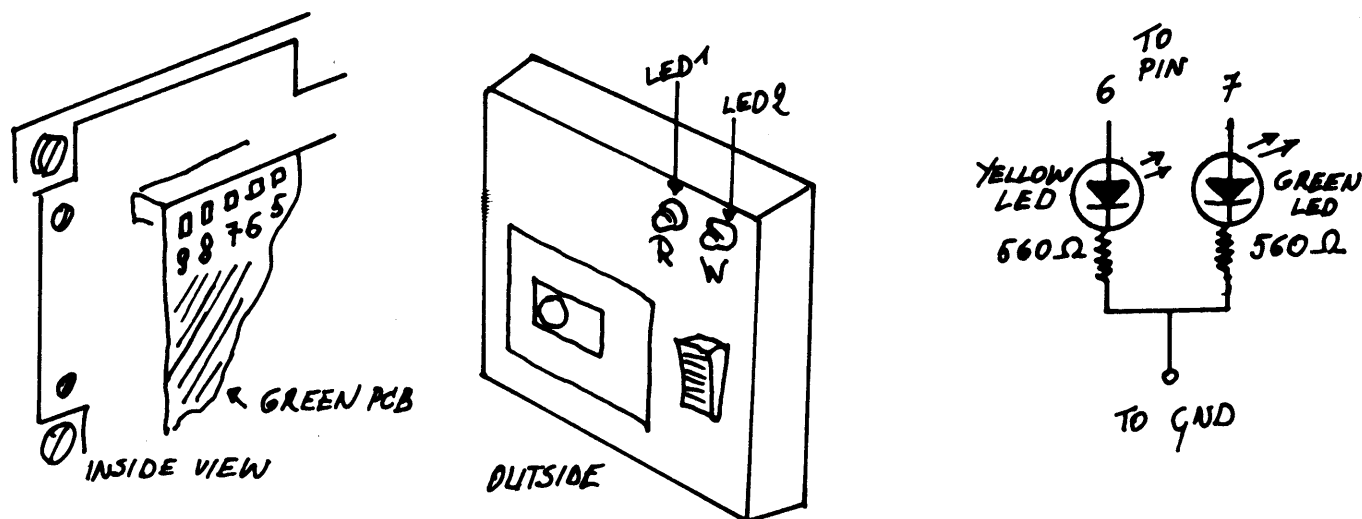
047D 44 64 54

0480 4C 44 7F 7F 7F 7F 7F

DCR TAPE DIRECTION

Using the DCR after a CHECK command, it is sometimes difficult to guess if the tape is still running forward or if it is already being rewound... but there is a very simple way to obtain a tape direction monitor on the DCR, using only two small resistors, two LED's and a small knife...

Referring to the drawing, pins 6 & 7 of a connector inside the DCR bear +5V, when the engine is winding or rewinding the tape. An easy to solder ground connection can be found on the interface board. (the one with socketed IC's): the ground track is the largest one, near a bolt. Moreover, it is very easy to take out the black DCR-front panel, unscrewing four little screws (the smallest ones) from inside the DCR: so here the sharp knife becomes use-ful to make two little holes in the plastic panel, the tiny and cheap pressure LED mountings perfectly match the colour of the front panel... The two 560 Ω resistors tie the LED cathodes to ground; so three thin isolated wires are sufficient for the connections. Be careful not to interfere with the microcassette-detection microswitch inside the front panel.

Paolo Siccardo - Savona - Italy

MICROPROCESSOREN/3

B. 8 - BIT SYSTEMEN

HOOFDSTUK III : ARCHITECTUUR VAN 8-BITS MICROPROCESSOREN

We geven een korte samenvatting van de meest voorkomende microprocessoren en noemen dit de 'identiteitsfiche'.

Van de reeds eerder vernoemde industriële types geven we daarenboven nog een gedetailleerde beschrijving.

3.1. Identiteitsfiche van de microprocessor 8080 van INTEL

- TECHNOLOGIE : NMOS dynamisch
- KLOKFREQUENTIE : maximum 2MHz (8080) ; 3,13 MHz (A1 versie) ; 2,63 MHz (A2 versie).
minimum 500 kHz
- KENMERKEN : voedingsspanningen : $\pm$ 5V en +12V
verbruik : 1W
klok : tweefasig verkregen met afzonderlijke schakeling (8224)
databus : 8 bits
adresbus : 16 bits
controlesignalen : 5 bits afgeleid van de statussignalen die tijdens de eerste klokperiode beschikbaar zijn op de databus. Dit kan gebeuren door de 8228 (systeem en bus controller).
interruptmogelijkheden : 1 niveau met 8 vaste sprongadressen.
stapel (*stack*) : in het werkgeheugen (RAM) op een willekeurige plaats.
instructieset : 78 basisinstructies
logische niveaus : TTL compatibel
uitvoeringstijden : van 2 tot 9 μ s (8080), van 1,3 tot 5,8 μ s (8080-A1) en van 1,5 tot 6,8 μ s (8080-A2)
adresseringsmogelijkheden : impliciet, direct, indirect, immediate.
- INWENDIGE REGISTERS :

Accumulator	Flags
B	C
D	E
H	L
stapelwijzer (SP)	
programmateller (PC)	

- VEREENVOUDIGD TIJDSOGRAMMA (fig. 3.1)

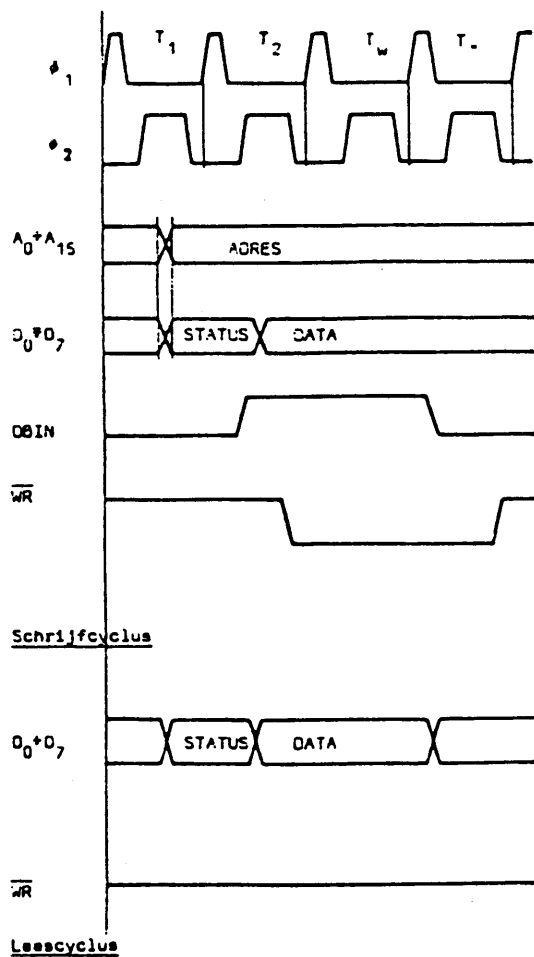

fig. 3.1

3.2. Architectuur van de microprocessor 8080 van INTEL

De microprocessor 8080 van INTEL is een dynamische 8-bits processor uitgevoerd in een N-kanaal MOS met één bus architectuur. Het inwendige schema wordt gegeven in fig. 3.2 en bestaat uit 5 delen :

- de 3-state buffers voor de uitwendige data- en adresbus
- de logische en rekenkundige eenheid met hulpregisters (ALU)
- het instructieregister (IR) met de instructiedecoder
- het registerveld met de adresseringslogica
- het controlegedeelte

3.2.1. De 3-state buffers voor data en adressen

Door deze buffers in de hoge impedantietoestand te plaatsen, kan de microprocessor zich isoleren zowel van de uitwendige gegevensbus als van de adresbus.

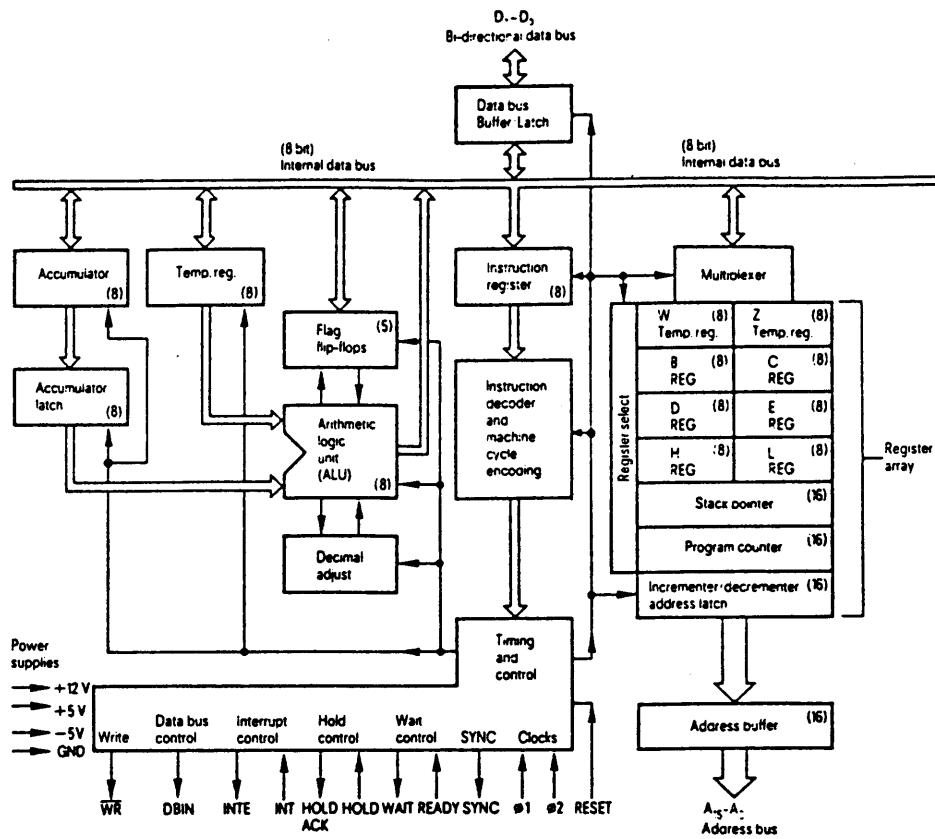

fig. 3.2

De bewerkingen die dan gebeuren in het inwendige van de microprocessor zijn onzichtbaar voor de omgeving. Het transfert van informatie in de microprocessor gebeurt via de interne databus waarop alle inwendige delen aangesloten zijn.

3.2.2. De logische en rekenkundige eenheid (ALU)

Dit gedeelte bevat :

- een 8-bits accumulator (A)
- een 8-bits accumulator buffer/geheugen (*latch*)
- een 8-bits voorlopig register (TMP)
- de logische en rekenkundige eenheid zelf
- een 5 bits toestandsregister (vlag register)
- een register voor decimale correctie van de accumulatorinhoud bij het verwerken van BCD getallen.

Alle bewerkingen zoals rekenkundige bewerkingen en de logische operaties EN, OF, EXOF die door de ALU uitgevoerd worden, gebeuren met de inhoud van de accumulator en het TMP register. Het resultaat van de bewerking wordt terug ingeschreven in de accumulator. Om rondlopen van de informatie te vermijden is de accumulator voorzien van een latch die bij het begin van de operatie de inhoud van de accumulator ontvangt en onmiddellijk daarna nog slechts toegankelijk is voor uitlezing.

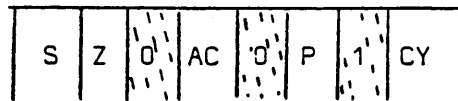
Het register voor decimale correctie kan de 8 bits binaire accumulator inhoud omzetten in 2 tetraden in de BCD code.

Het vlagregister, ook wel register van de toestandenbits genoemd, memoriseert bepaalde merkwaardige eigenschappen van het resultaat van een logische of rekenkundige operatie, uitgevoerd door de ALU. Deze eigenschappen worden gesymboliseerd door een bit in het toestandenregister op 1 te zetten of terug te zetten op 0.

De toestanden die in het register opgenomen worden zijn :

- het al (1) of niet (0) (*zero=z*) zijn van de accumulatorinhoud
- het negatief (1) of positief (0) zijn van het teken (*sign=S*) van het resultaat.
- het bestaan (1) of niet bestaan (0) van een overdrachtbit (*carry=C* of *CY*)
- het bestaan (1) of niet bestaan (0) van een hulpoverdracht (*auxiliary carry=AC*) tussen de eerste en tweede tetraede.
- een even (1) of oneven (0) pariteit (*parity=P*) van het resultaat.

Deze 5 bits hebben een vaste plaats in het 8-bits toestandenregister, wat meteen betekent dat 3 vaste bits in dit register ingeschreven zijn.

3.2.3. Het instructieregister met de decoder

Het instructieregister (IR) ontvangt de uit te voeren instructie uit het programmeergeheugen (ROM) via de databusbuffer.

Deze instructie wordt dan in de instructiedecoder gedecodeerd om uit te maken wat dient uitgevoerd te worden. Deze decodering gebeurt in een inwendige ROM. Het resultaat van deze decodering zet uiteindelijk een signaal op de controlebus. Dit signaal maakt de gewenste onderlinge verbinding van de verschillende schakelingen van het systeem.

De controlesignalen kunnen zijn :

- MEMR   *Memory read* wanneer de instructie gepaard gaat met een lezing uit het geheugen hetzij ROM, hetzij RAM.
- MEMW   *Memory write* wanneer de instructie een inschrijving in het geheugen RAM veroorzaakt.
- I/OR   *Input/output read* wanneer een van de ingangskanalen gelezen wordt.
- I/OW   *Input/output write* wanneer in een van de uitgangskanalen geschreven wordt.
- INTA   *Interrupt acknowledgement* (kennisgeving van ontvangst van een onderbrekingsaanvraag) wanneer het een onderbreking betreft van een interruptprogramma dat in uitvoering is (zie verder).

De controlesignalen zijn niet zonder meer op de klemmen van de microprocessor aanwezig maar als een 8 bits statuswoord op de databus, afwisselend met de gegevens. Dit veronderstelt dat de inhoud van de databus gemulti-plexeerd is tussen de gegevens (data) en statussignalen waaruit de controlesignalen opgebouwd worden. Met behulp van een speciale bouwsteen (bv. 8228) wordt deze informatie op de databus omgezet in de 5 controle-signalen (zie verder).

3.2.4. Het registerveld met de adresseringslogica

Het registerveld (*scratch pad*, kladblok) is in feite een inwendig geheugen met beperkte afmetingen waarin de CPU rechtstreeks kan schrijven of lezen door aangepaste instructies. Het voordeel van dit inwendig geheugen is de snelheid van afwikkeling van de operaties. Alles gebeurt binnen de CPU en er moet niet steeds gelezen of geschreven worden in het uitwendig geheugen. Het registerveld bestaat uit 8 registers van 8 bits, die kunnen samengevoegd worden tot drie 16 bits registers. Het zijn de registers B, C, D, E, H en L die eveneens kunnen aangesproken worden als registerparen B, D en H.

Twee bijkomende registers W en Z worden alleen gebruikt voor de inwendige verwerking van sommige instructies door de microprocessor; toegang tot deze registers via een programma is onmogelijk.

We merken op dat de registers H en L een dubbele functie hebben. Enerzijds kunnen ze dienst doen als inwendig geheugen, zoals hoger aangegeven. Anderzijds wordt het HL registerpaar gebruikt als adresseringspointer en bevatten H en L respectievelijk de hoogste byte (*high*) en de laagste byte (*low*) van een geheugenadres bij indirecte adressering. Naast deze registers van algemeen nut zijn er nog 2 registerparen die een vaste functie hebben in verband met adresseringslogica: het PC register (*program counter*) of de instructieteller. Dit registerpaar bevat steeds het adres van de volgende uit te voeren instructie. Het wordt door een RESET op 0 gezet, d.w.z. na RESET is het adres 0000H ingeschreven in het PC register. De eerstvolgende instructie die zal uitgevoerd worden bevindt zich dus op adres 0000H van het programmeergeheugen. Het registerpaar SP (*stack pointer*) of stapelwijzer bevat het adres van de laatste geheugencel die gebruikt is in het stapelgeheugen (*stack*). Het beginpunt van dit stapelgeheugen wordt vastgelegd in het programma en begint gewoonlijk bij het hoogste fysische RAM adres. Inschrijving of lezing in de *stack* gebeurt steeds per 2 bytes. Bij inschrijving in het stapelgeheugen telt de stapelwijzer af. Bij lezing uit het stapelgeheugen daarentegen telt hij op.

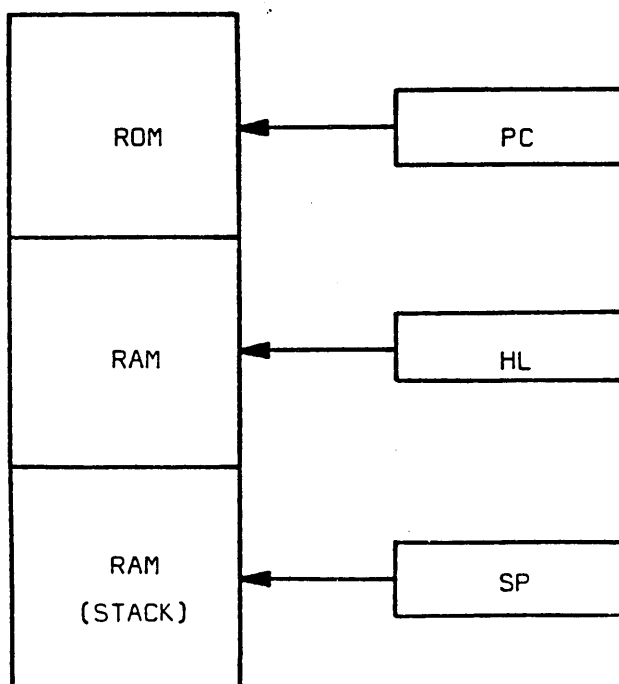

fig. 3.3

De *stack* wordt door de microprocessor gebruikt, o.a. om met terugkeer-adres in te schrijven wanneer er gewerkt wordt met subroutines of om de inhoud van die registers veilig te stellen die nodig zijn om een hoofdprogramma te kunnen verderzetten na een onderbreking (*interrupt*). Resumerend kunnen we zeggen dat in het registerveld 3 adresseringswijzers aanwezig zijn (fig. 3.3):

- de programmateller (*program counter*) wijst het adres aan van een instructie in het ROM geheugen.
- het HL registerpaar wordt gebruikt als adreswijzer (*pointer*) in het RAM geheugen.
- de stapelwijzer (*stack pointer*) is de adreswijzer van het speciaal gedeelte in het RAM geheugen dat de stapel of *stack* wordt genoemd.

3.2.5. Het controle gedeelte

Het controlegedeelte is verantwoordelijk voor de besturing en de controle van de centrale verwerkingseenheid.

De ingangscontrolesignalen zijn :

RESET Het signaal waarmee de microprocessor op nul gezet wordt zodat de uitvoering van een programma kan beginnen. Het RESET signaal zet de instructieteller (PC) op nul, terwijl de andere registers niet beïnvloed worden. RESET is actief met niveau hoog en moet een duur hebben van minstens 3 klokperiodes.

ϕ_1 en ϕ_2 Deze twee signalen vormen een tweefasenklok voor de tijdstesturing van de CPU met een amplitude van 8V, opgewekt door een afzonderlijke bouwsteen 8224. Het spanningsverloop van deze kloksignalen wordt gegeven in fig. 3.4.

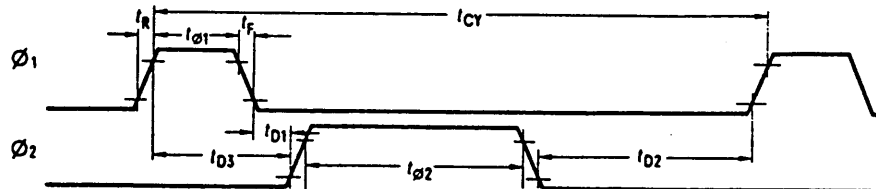

fig. 3.4

- INT** Interrupt is het signaal dat aan de CPU meedeelt wanneer een van de periferie apparaten het hoofdprogramma wenst te onderbreken. Het is dus een aanvraag tot onderbreking.
- READY** Is het signaal dat aan de CPU meedeelt dat het (traag) geheugen of het (trage) periferie apparaat nog niet klaar is met de uitvoering van de gevraagde cyclus. De CPU wacht en kan niet verder werken voor het READY signaal op hoog komt. READY is actief met niveau laag.
- HOLD** Is eveneens een vraag tot stoppen van de activiteiten van de CPU met dit verschil dat nu zowel adres als gegevensbuffers in de hoge impedantietoestand worden gezet (3-state) en de CPU zich isoleert van dit bussysteem zodat een andere processor bv. direkte toegang tot het geheugen (DMA) de besturing van de bussen van het systeem kan overnemen. HOLD is actief met een hoog niveau.

De signalen die vertrekken van het controlegedeelte zijn :

- $\overline{WR}$ Het signaal dat aangeeft op de operatie die volgt een schrijf- of een leesopdracht is.
Niveau laag geeft schrijven.
Niveau hoog geeft lezen.
- DBIN (*data bus in*) Door dit signaal geeft de processor te kennen dat gegevens ingelezen kunnen worden via de bidirectionele databus (niveau hoog) of uitgelezen worden (niveau laag). DBIN is eveneens laag bij het uitsturen op de databus van de statussignalen die dan verder gecodeerd dienen te worden om de controlebussignalen te vormen van de 5 bits controlebus.
- HLDA (*hold acknowledgement*) is het signaal dat de ontvangst van een HOLD aanvraag bevestigt met een hoog niveau.
- SYNC Dit synchronisatiesignaal geeft het begin aan van elke nieuwe machinecyclus en synchroniseert de afwikkeling van de verschillende onderdelen van een instructie, in functie van de tijd. Dit signaal wordt hoog na de opgaande flank van $\emptyset_2$ tijdens de eerste klokperiode tot de volgende opgaande flank² van $\emptyset_2$. (zie fig. 3.4).
- WAIT Met WAIT geeft de CPU te kennen dat hij wacht op het READY signaal dat kan uitgegeven worden door een traag geheugen of een traag periferie apparaat.
WAIT is actief voor niveau hoog.

Figuur 3.5 geeft de bezetting van de pennen van het microprocessor-IC. Het is een 40 pennen IC waarop al de hoger vermelde signalen terug te vinden zijn, nl. :

- 16 adressignalen
- 8 gegevenssignalen
- 12 signalen van het besturings- en controlesysteem

Tevens zijn er 4 pennen beschikbaar voor de 3 voedingsspanningen waarvan de 8080 gebruik maakt en de massa.

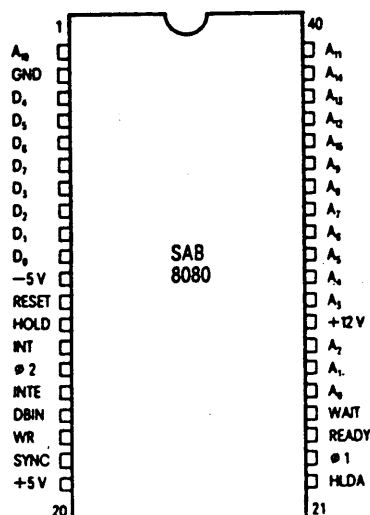

fig. 3.5

*****
 * ADAPTEUR DAI/VIDEO MONOCHROME *
 *****

D'après Radio-Plans de juillet 1983 No 428 p 20

Alain Mariatte

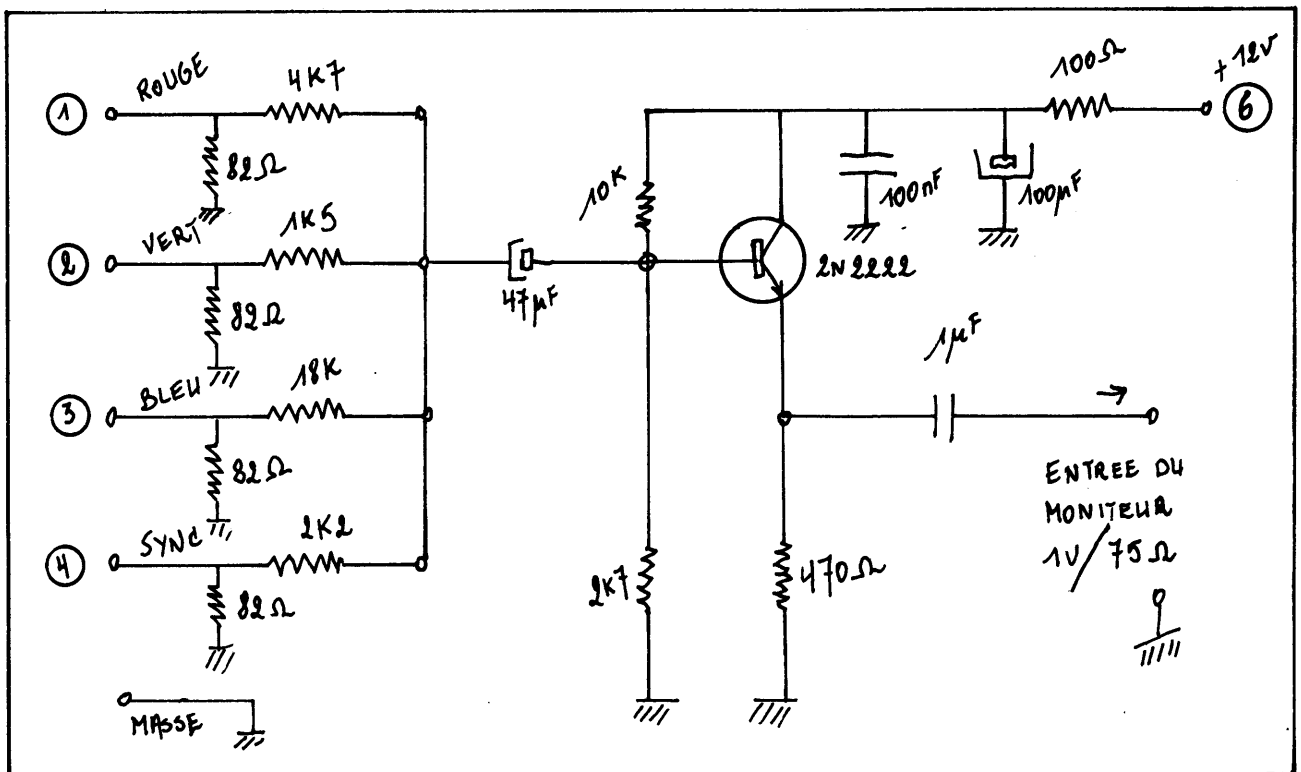
Pour utiliser un ordinateur a sorties Peritel (RGB) comme le DAI avec un moniteur monochrome necessitant un signal composite de 1V crete sur 75 Ohms (moniteur qui equipe la majorite des ordinateurs de table), il faut faire la somme des signaux que le DAI sort sur la prise "VIDEO".

Cette somme doit respecter la relation:

$$Y = 0.3 R + 0.59 V + 0.11 B$$

Le circuit suivant, tres simple et tres largement inspire de l'article cite en reference, assure ce travail et permet de se passer momentanement de l'encombrant tele couleur. On y perd bien-entendu la couleur et le son, mais ce n'est pas grave pour bien des applications (et on gagne en facilite de transport: on fait actuellement des moniteurs vraiment legers).

Les numeros des broches sont ceux de la prise DIN sortie PERITEL (RGB) du DAI. Bien entendu, la sortie son '5' n'est pas utilise ici.

6. DE TICC

Vraag 5: TICC is een afkorting van .....

De tweede I/O-module waarover de DCE beschikt is de TICC (Timer Interrupt and Communications Controller).

De TICC wordt gevormd door de TMS 5501 van Texas Instruments.

De TICC bestaat uit de volgende delen.

- a. Een 8-bits input-poort.
- b. Een 8-bits output-poort.
- c. Een serial input- en output.
- d. Een aantal timers.
- e. Een interrupt controller.

In fig. 6 is een gedetailleerd blokschema van de TICC weergegeven. Tussen haakjes is aangegeven welk adres elk register en elke timer heeft.

(Om de tekening overzichtelijk te houden zijn de selectie-lijnen van de adres decoder en de besturingsbus niet getekend.)

7. PARALLEL INPUT/OUTPUT

De TICC beschikt over een 8 bits input-poort en een 8-bits output-poort via welke de data van of naar de CPU wordt getransporteerd. De modes van deze poorten kunnen, in tegenstelling tot de GIC-poorten, niet veranderd worden.

Vraag 6: Met de instructie STA 9807H brengen we de .....

Willen we b.v. de inhoud van de accumulator naar de output-poort met adres 9807₁₆ brengen, dan gebruiken we de instructie STA 9807H. Met de instructie LDA 9801H halen we de informatie op de input-poort naar de accumulator.

Opmerking:

Een opgaande flank op b7 van de input-poort genereert tevens een interrupt request. Deze komt binnen op b7 van het interrupt register (zie paragraaf 10). Deze interrupt noemen we de auxiliary interrupt.

8. SERIAL INPUT/OUTPUT

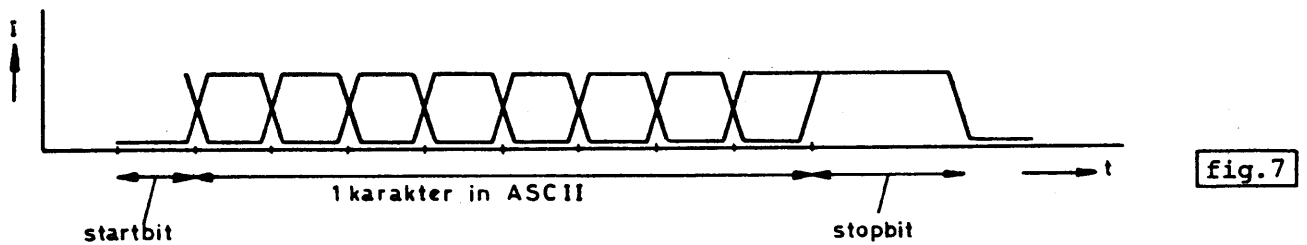
Voor de communicatie met b.v. een TTY of een display beschikt de TICC over een serial input en een serial output.

Willen we een 8-bitwoord in serie (dus achter elkaar) verzenden, dan brengen we dit woord naar het transmitter register (to transmit = zenden), die ervoor zorgt dat de bits achter elkaar de lijn worden opgestuurd.

Antw.5: Timer, Interrupt and Communications Controller.

Antw.6: inhoud van de accumulator; output-poort.

Het transmitter register zorgt zelf voor het opwekken van de start- en stop-bits (fig. 7).

Vraag 7: De baud rate is het aantal ..... per .....

De baud rate (= aantal bits/sec) waarmee dit overzenden gebeurt, moeten we van te voren aanpassen aan de baud-rate van het randapparaat.

b7	b6	b5	b4	b3	b2	b1	b0
stop-bit select	9600 Baud	4800 Baud	2400 Baud	1200 Baud	300 Baud	150 Baud	110 Baud

fig.8

In fig. 8 is het baud-rate register weergegeven. Door één bepaalde bit 1 te maken, kunnen we de baud-rate waarmee de TICC data ontvangt en verzendt instellen. Door b7 1 of 0 te maken kunnen we bepalen of het transmitter-register bij het overzenden van een karakter 1 resp. 2 stopbits genereert.

Vraag 8: Willen we de baud rate instellen op 110 Baud en het transmitter register 2 stopbits laten genereren, dan moeten we naar adres .....₁₆ de waarde .....₁₆ sturen.

Voor een baud-rate van b.v. 110 moeten we b₀ van het transmitter register 1 maken en de bits b₆ t/m b₁ 0. Vereist het randapparaat b.v. 2 stopbits, dan dient b₇ 0 te zijn. In dit geval moeten we het baud-rate register (adres 9805) vullen met 00000001₂ = 01₁₆.

Wanneer het transmitter register alle 8 bits van een karakter en de start- en stopbits de lijn op heeft gezonden, geeft het een interrupt request om aan te geven, dat de CPU nieuwe data mag zenden.

Op dezelfde manier geeft het receiver register (to receive = ontvangen) een interrupt request wanneer een 8 bits woord en de start- en stopbits zijn ontvangen. De CPU kan de data dan overnemen.

Vraag 9: De CPU brengt data van het receiver register naar de accumulator m.b.v. de instructie .....

De CPU doet dit m.b.v. een instructie die data overbrengt van geheugenwoord met adres 9800₁₆ (het receiver register) naar de accumulator. Dit is b.v. de instructie LDA 9800H.

Antw.7: bits per seconde. Antw.8: 9805₁₆; 01₁₆. Antw.9: LDA 9800. 20-01

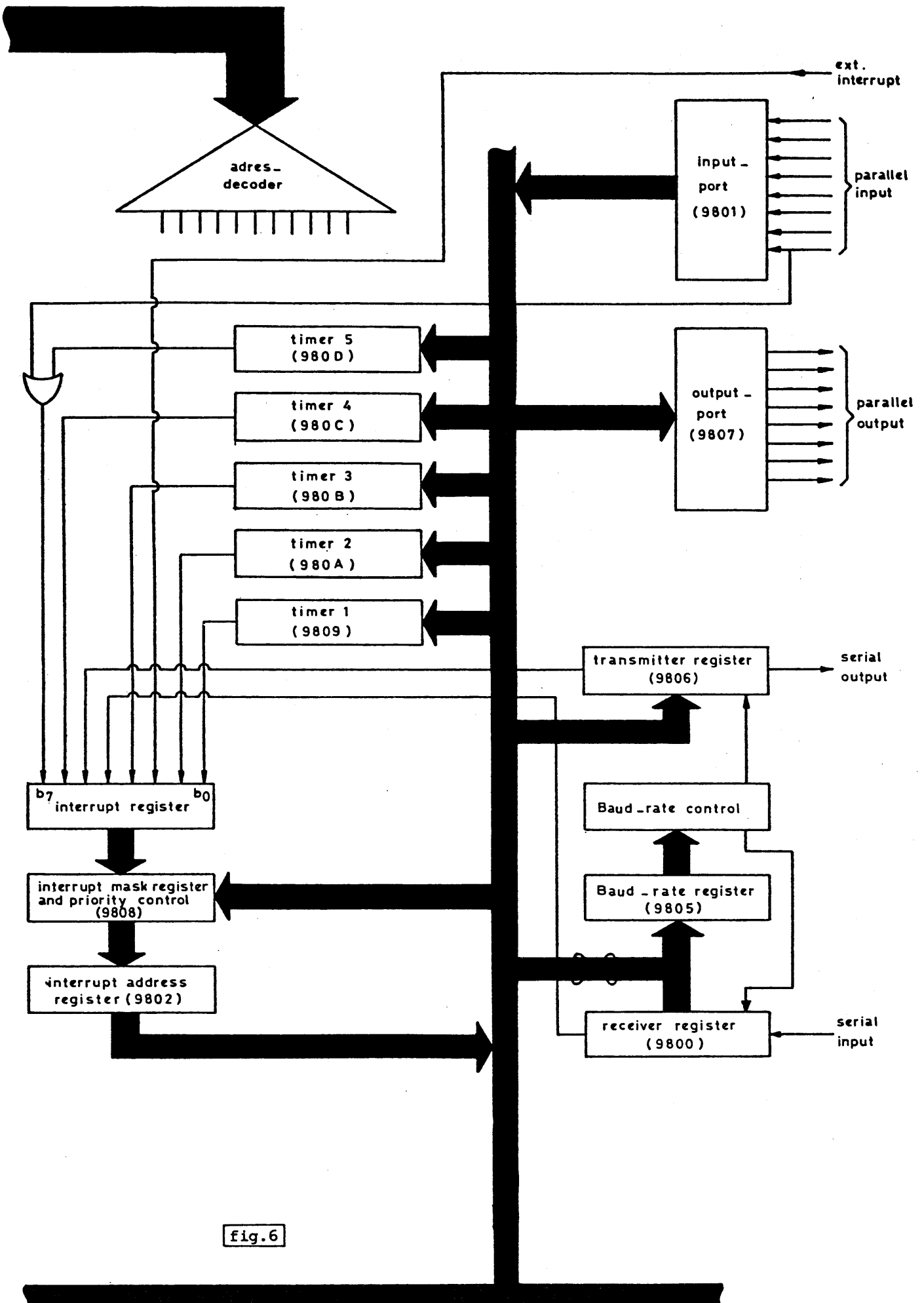

fig.6

Opmerking: Het voordeel van deze "interrupt-methode" is, dat de CPU verder kan gaan met de uitvoering van het hoofdprogramma, terwijl het transmitter register of het receiver register bezig is de data de lijn op te zenden of te ontvangen.

SAMENVATTING 2

4. TICC betekent Timer, Interrupt and Communications Controller. De TICC beschikt over
  - a. een 8-bits input-poort en een 8-bits output-poort,
  - b. een serial in- en output,
  - c. 5 timers,
  - d. een interrupt controller.
5. Wanneer we gebruik maken van de serial in- en output van de TICC, moeten we van te voren de Baud-rate instellen, door één van de bits van het Baud-rate register 1 te maken. Tevens moeten we aangeven of een karakter gevolgd wordt door 1 of door 2 stopbits.
6. Het in serie verzenden en ontvangen van een karakter geschiedt op basis van interrupt I/O. Wanneer een karakter is overgezonden of ontvangen, zendt de TICC een interrupt request naar de CPU, zodat de CPU nieuwe data naar de TICC kan zenden of data vanuit de TICC kan ophalen.

cont. from p.386

ressen elk gescheiden door een space (cfr het Display bevel uit de utility). Het eerste adres is het beginadres van de geheugenzone die in EPROM dient gebracht te worden (begin sourcebuffer), het tweede adres is het eindadres van deze geheugenzone (eindadres sourcebuffer), het derde adres ten slotte is het beginadres waar de data dienen ondergebracht te worden in de EPROM.

Hiervoor dient altijd het beginadres van een blok van 256 byte (pagina) genomen te worden. Gedurende de programmatie brandt de rode LED. Na het voltooien van de programmatie, test het programma of alles foutloos is gebeurd en meldt zich met PROGRAMMING DONE

gevolgd door de melding NO ERRORS of
ERROR AT ADDRESS xxxx .

xxxx staat voor het hexadecimale adres waar de eerste fout gelezen is.

Het is eveneens mogelijk de inhoud van een EPROM te lezen.

Het bevel is (R) 'READ' en de geheugenruimte beginnende bij het hexadecimale adres A300 wordt dan gevuld met de inhoud van de EPROM.

Wenst men terug te keren naar UTILITY dan kan dit gebeuren door het bevel (U).

- 2 EPROM's mogen slechts in de sokkel gestoken of uit de sokkel gehaald worden, als de groene LED brandt.

```

10 REM =====
11 REM titel          KERSTNACHT
12 REM datum         82-12-20
13 REM (c)           Herman MOEYS - 1982
14 REM =====
20 REM INITIALIZATIE -----
21 POKE #75,32:PRINT CHR$(12):COLORT 0 0 0 0:COLORG 0 0 0 0:MODE 5A
:POKE #744B,#6A:CLEAR 10000:RESTORE
22 DIM KL(5.0),XL(24.0),YL(24.0),XS(3.0,99.0),KS(15.0),T$(1.0)
23 FOR I=0 TO 5:READ T:KL(I)=T:NEXT:FOR I=0 TO 15:READ T:KS(I)=T:NE
XT
24 DATA 1,2,3,10,12,14,8,1,2,3,4,15,6,7,0,9,10,11,12,13,14,15
25 MS=30:XM=XMAX+1:YM=YMAX+1:XC=118+INT(RND(13.0))*8.0
26 T$(0.0)="          PRETTIGE KERSTDAGEN          "
27 T$(1.0)="          VOORSPOEDIG 1984            "
30 REM KERSTBOOM HALEN -----
31 CURSOR 0,1:PRINT "          een kerstboompje halen ....":COLORT 0 10
0 0
32 YC=171:BB!=20.0:EB!=2.0:TB=24:GOSUB 100
33 YC=147:BB!=35.0:EB!=10.0:TB=26:GOSUB 100
34 YC=117:BB!=55.0:EB!=17.0:TB=34:GOSUB 100
35 YC=79:BB!=80.0:EB!=27.0:TB=44:GOSUB 100
36 YC=35:BB!=110.0:EB!=40.0:TB=52:GOSUB 100
37 FOR Y=45 TO 0 STEP -1:DRAW XC-10,Y XC+10,Y 6:DOT XC-11,Y 15:DOT
XC+11,Y 15:NEXT
40 REM LAMPJES HANGEN -----
41 T=0
42 COLORT 0 0 0 0:CURSOR 0,1:PRINT "          enkele lampjes ophangen .
.. ":WAIT TIME 30:COLORT 0 10 0 0
43 X=RND(XM):Y=RND(YM):IF SCRNX(X,Y)<>5 GOTO 43
44 XL(T)=X:YL(T)=Y:L2=T MOD 6:GOSUB 200
45 T=T+1
46 IF T<25 GOTO 43
47 GOTO 1000
100 REM [S] KERSTBOOM TEKENEN -----
101 TAU!=TB/LOG(BB!/EB!)
102 FOR T=TB TO 0 STEP -1
103 X=BB!*EXP(-T/TAU!)-2.0
104 DRAW XC-X,YC+T XC+X,YC+T 5
105 DOT XC-X,YC+T 15
106 DOT XC+X,YC+T 15
107 NEXT
108 RETURN
200 REM [S] LAMPJES KLEUREN -----
201 K=KL(L2)
202 FILL X-3,Y-3 X+3,Y+3 K
203 FILL X-1,Y-4 X+1,Y+4 K
204 K=INT(K/8.0)*15.0
205 DRAW X-4,Y X+4,Y K
206 DRAW X-4,Y-1 X+4,Y-1 15-K
207 DRAW X-4,Y+1 X+4,Y+1 15-K
208 RETURN
1000 REM KERSTNACHT -----
1100 REM KNIPPERENDE STER -----
1110 FOR L1=0 TO 5
1120 COLORT 0 0 0 0:YC=200:K=KL(L1)
1130 FOR I=0 TO K STEP K
1131 DRAW XC-10,YC XC+10,YC I
1132 DRAW XC-7,YC-7 XC+7,YC+7 I
1133 DRAW XC-7,YC+7 XC+7,YC-7 I
1134 DRAW XC,YC+10 XC,YC-10 I
1135 DRAW XC-7,YC-3 XC+7,YC+3 I
1136 DRAW XC-3,YC-7 XC+3,YC+7 I
1137 DRAW XC-3,YC+7 XC+3,YC-7 I

```

kerstnacht

```

1138 DRAW XC-7,YC+3 XC+7,YC-3 I
1139 NEXT
1140 CURSOR 0,1:PRINT T*(L1 MOD 2.0):COLORT 0 10 0 0
1200 REM KNIPPERENDE LAMPJES -----
1210 FOR L2=0 TO 5
1220 T=RND(25.0):X=XL(T):Y=YL(T):GOSUB 200
1300 REM SNEEUWVLOKJES -----
1310 FOR L3=0 TO 5
1320 X=RND(XM):Y=RND(YM)
1321 K=KS(SCRN(X,Y))
1322 HS=XS(X/100.0,X MOD 100.0)
1323 IF HS<MS-30.0 THEN HS=MS-30
1330 DOT X,Y K
1331 DOT X,HS 15
1340 XS(X/100.0,X MOD 100.0)=HS+1
1350 IF HS<MS GOTO 2000
1360 FOR I=0 TO XM-1
1361 IF SCRN(I,HS)=8 THEN DOT I,HS 15
1362 NEXT
1370 DRAW 0,HS-30 XM-1,HS-30 15
1380 MS=MS+1
1390 IF MS=212 GOTO 10
2000 NEXT:NEXT:NEXT:GOTO 1000

```

DELETE

HOE WIS JE EEN GEDEELTE VAN EEN PROGRAMMA UIT?

Het komt nogal vaak voor dat men een gedeelte van een programma dat overbodig geworden is wil verwijderen, of dat men een onderdeel uit een groot programma wil afzonderen. Sommige BASIC-dialecten gebruiken daarvoor een speciaal bevel (bv. DELETE in TRS 80-basic), maar in DAI-basic is dit niet voorzien.

Toch zijn er een aantal mogelijkheden om iets uit te wissen:

1. Tik gewoon de nummers van de te wissen regels opnieuw in. Deze methode is omslachtig als je grote gedeeltes van een programma wil verwijderen.

- 2.-Zet het programmadeel dat je wil bewaren in de EDIT-buffer

- Wis de tekstbuffer

- Copieer de EDIT-buffer in de tekstbuffer.

We willen bijvoorbeeld een subroutine bewaren die op regel 1000 tot 2000 staat, en de rest van het programma vernietigen. Dit kan op volgende manier:

```

*CLEAR 3000
*EDIT 1000-2000
  <BREAK> <BREAK>
*NEW
*POKE 309,2

```

Deze methode is vooral geschikt om programmaonderdelen uit een groot programma af te zonderen (bvb. een subroutine die men in een ander programma wil gebruiken). Ze kan enkel gebruikt worden als het te bewaren stuk een aaneensluitend geheel vormt.

3. De "Monte Carlo-methode": als je zeer snel na het indrukken van de RETURN- toets achter "EDIT1000-2000" 2X <BREAK> duwt is het mogelijk dat er een gedeelte van het programma tussen 1000 en 2000 verdwenen is. De rest kan je dan met methode 1 verwijderen. Deze methode vindt enkel aanhangers bij personen die het genoeg willen smaken sneller te zijn dan de computer en hoort dus eerder thuis in het hoofdstuk "Games&Strategy" dan in het hoofdstuk "Serieus programmeren" Af te raden!

4. Om bvb. regels 70 - 120 te verwijderen doe je (in command mode): *EDIT 70-120 :EDIT n (n= willekeurig nummer)

Op het scherm verschijnen dan regels 70-120 in EDIT-mode. Doe dan <BREAK> <SPATIE> . Regel n verschijnt op het scherm; doe <BREAK> <BREAK>
Deze methode blijkt feilloos te werken, al kan ik niet verklaren hoe.

Ik heb ook getracht deze "truuk" in te bouwen in een basic-programma, maar dan blijkt het niet in alle gevallen te werken. (met behulp van het programma van de heer Dufour uit Dainamic 16, p.200)

Als je grote gedeelten uit een programma verwijderd hebt is het aan te raden de symbol table weer op te poetsen. Daar staan immers nog steeds de variabelen in die uit het programma verdwenen zijn.

```
*CLEAR xxxxx (voldoende om het ganse programma te bevatten)
*EDIT
<BREAK> <BREAK>
*NEW
*POKE 309,2
```

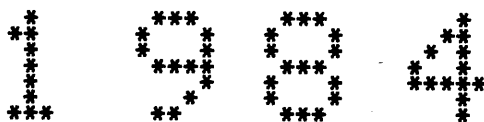
J o s V a n d e b e r g h

**p.s. don't forget
your subscription**

JANUARY							FEBRUARY							MARCH							APRIL						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	8	9	10	11	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	12	13	14	15	16	17	18	11	12	13	14	15	16	17	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	19	20	21	22	23	24	25	18	19	20	21	22	23	24	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	26	27	28	29	25	26	27	28	29	30	31	22	23	24	25	26	27	28			
29	30	31											29	30						29	30						

MAY							JUNE							JULY							AUGUST						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
6	7	8	9	10	11	12	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	8	9	10	11
13	14	15	16	17	18	19	10	11	12	13	14	15	16	8	9	10	11	12	13	14	12	13	14	15	16	17	18
20	21	22	23	24	25	26	17	18	19	20	21	22	23	15	16	17	18	19	20	21	19	20	21	22	23	24	25
27	28	29	30	31	24	25	26	27	28	29	30	22	23	24	25	26	27	28	26	27	28	29	30	31			

SEPTEMBER							OCTOBER							NOVEMBER							DECEMBER						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT	SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	28	29	30	31	25	26	27	28	29	30	23	24	25	26	27	28	29				
30													30							30	31						

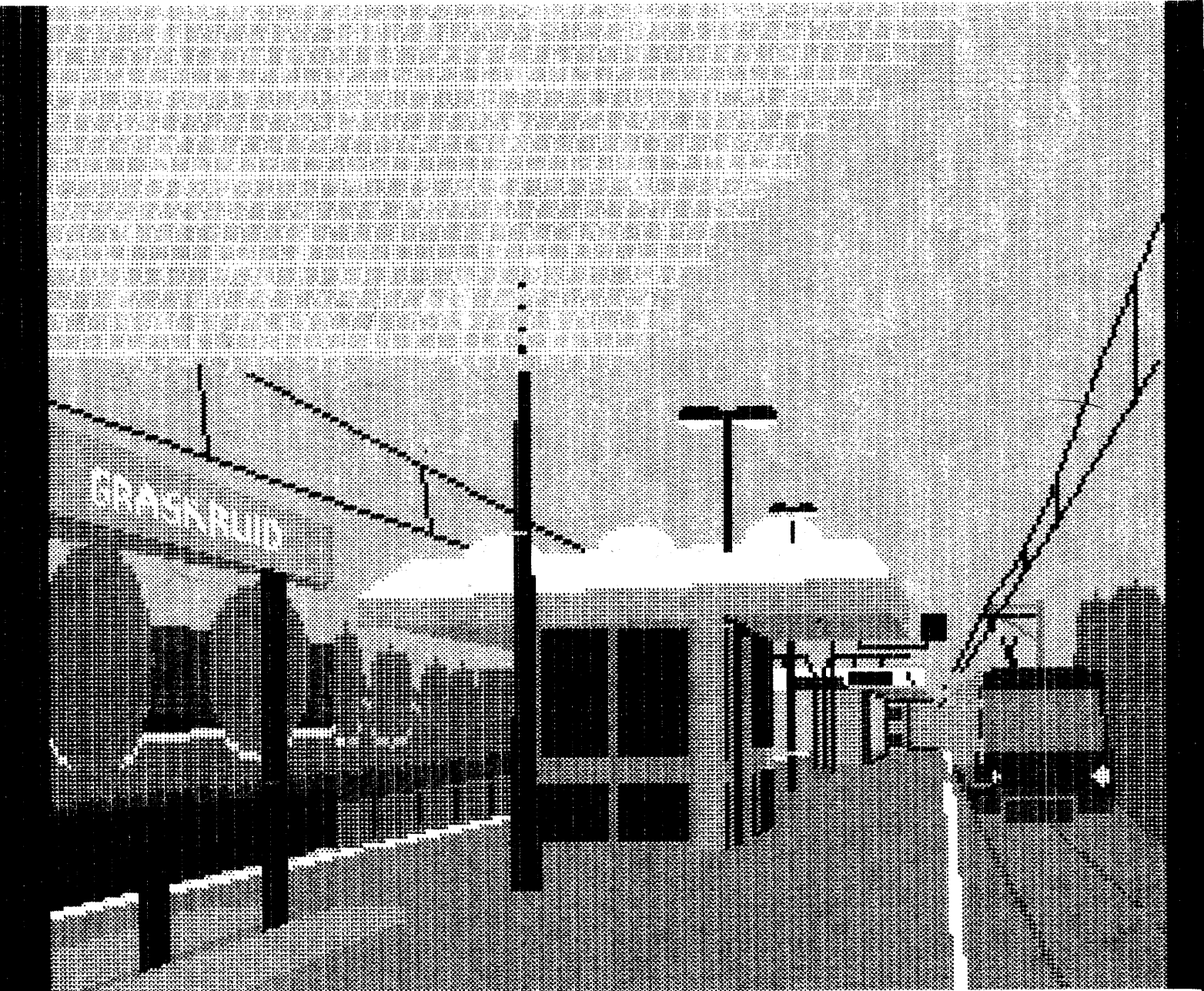
Morrison

4th international DAINamic meeting on saturday 21 april in Tongelsbos, Westerlo.

DAI

ideas
graphics

Jeroen Overvoorden

SEND YOUR DRAWINGS TO DAINAMIC
EDITOR